

הכנסת העשרים וארבע

יוזמים : חברי הכנסת
עופר כסיף
איימן עודה
סמי אבו שחאדה
עאידה תומא סלימאן

פ/24/1387

הצעת חוק איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון (תיקון – ביטול החרגת העיתונות המודפסת), התשפ"א-2021

1. תיקון סעיף 3 בחוק איסור פרסומת והגבלת השיווק של מוצרי טבק ועישון, התשמ"ג-1983¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 3(ב), פסקה (1) – תימחק.
  2. תיקון סעיף 5 בסעיף 5(א) לחוק העיקרי, במקום "כאמור בסעיף 3(ב)(1) ו-2" יבוא "כאמור בסעיף 3(ב)(2)".
  3. ביטול סעיף 6 בסעיף 6 לחוק העיקרי – בטל.
  4. תיקון סעיף 7 בסעיף 7(א) לחוק העיקרי, במקום "כאמור בסעיף 3(ב)(1) ו-2" יבוא "כאמור בסעיף 3(ב)(2)".
  5. תיקון סעיף 9א בסעיף 9א לחוק העיקרי –
    - (1) בסעיף קטן (א), במקום "כאמור בסעיף 3(ב)(1) ו-2" יבוא "כאמור בסעיף 3(ב)(2)";
    - (2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא :
- "(ב) דוח כאמור בסעיף קטן (א) יוגש בצירוף תצהיר מאת היצרן או היבואן שבו יצהיר כי המידע שהגיש אמיתי ושלים, ואם הוא תאגיד – בצירוף תצהיר כאמור מאת המנהל הכללי של התאגיד." ;
- (3) בסעיף קטן (ג), הסיפה החל במילים "וכן את סך ההוצאות" – תימחק.
6. תיקון סעיף 11 בסעיף 11(א) לחוק העיקרי, פסקה (5) – תימחק.
  7. תיקון התוספת לתוספת לחוק העיקרי, בכותרת, במקום "כאמור בסעיף 3(ב)(1) ו-2" יבוא "כאמור בסעיף 3(ב)(2)".

דברי הסבר

לפי נתוני משרד הבריאות, תעשיית הטבק בישראל אחראית למותם של כ-8,000 אזרחים ישראלים בשנה.

כנציגי הציבור, מוטלת עלינו החובה לשמור על בריאות התושבים ולפעול ביתר שאת למניעת מוות מיותר. המדינה משקיעה בתשתיות למניעת תאונות דרכים הגובות מדי שנה מאות הרוגים, מקל וחומר שעליה למנוע מוות של אלפי תושבים הנגרם מעישון וצריכת טבק ומוצריה. הצעת חוק זו באה לעשות זאת, ללא עלות תקציבית ולמען טובת הציבור.

בשנת 2005, אשררה ישראל את חתימתה על אמנת המסגרת לפיקוח על הטבק של ארגון הבריאות העולמי באו"ם. סעיף 13(2) לאמנה קובע כי: "כל צד, בהתאם לחוקה או לחוקי היסוד שלו, יתחייב להטיל חרם מקיף על פרסום, קידום וחסות מצד תעשיית הטבק, לרבות, בכפיפות לסביבה המשפטית ולאמצעים הטכניים הקיימים, חרם מקיף על תקשורת, קידום וחסות מכל סוג שמקורם בשטחו. מבחינה זו, כל צד מתחייב לנקוט באמצעים המשפטיים, המנהליים, האדמיניסטרטיביים ו/או אמצעים מתאימים אחרים תוך חמש שנים מכניסתה לתוקף של אמנה זו ולדווח על כך בהתאם, על פי סעיף 21". האמנה נחתמה על סמך מחקרים שהראו קשר ישיר בין פרסום הטבק ומוצריה לבין צריכתם, בעיקר בקרב בני נוער, וכחלק מההכרה שהעישון מהווה גורם מרכזי למוות בעולם ובישראל.

בחודש דצמבר 2018 התקבל חוק הגבלת הפרסומת והשיווק של מוצרי טבק (תיקון מס' 7), התשע"ט-2019 (להלן – החוק), שכוונתו הייתה למנוע פרסום מוצרי טבק בכל אמצעי התקשורת ברוח האמנה עליה חתומה ישראל, אלא שהחוק כולל החרגה של העיתונות המודפסת ומאפשר המשך פרסום מוצרי טבק ועישון בעיתונות. יצוין כי מדינת ישראל היא המדינה היחידה בעולם שמחריגה את העיתונות המודפסת מאיסור פרסום של מוצרי טבק ועישון. כאמור, ההחרגה מנוגדת לאינטרס הבריאות של אזרחי ישראל ולמתחייב מאמנת המסגרת לפיקוח על הטבק, שאותה אשררה. במחקר שפרסם מרכז המחקר והמידע של הכנסת, התברר כי בני הנוער בגילאים 15-18 חשופים לעיתונות המודפסת ולכן עלולים להיות מושפעים מהפרסומות בה. ממחקרים בעולם עולה כי במדינות שבהן נאסר לפרסם מוצרי טבק בכל אמצעי התקשורת, לרבות העיתונות המודפסת, חלה ירידה משמעותית במספר המעשנים.

לפיכך, מוצע לתקן את החוק ולבטל את החרגת העיתונות המודפסת מאיסור הפרסום כאמור, במטרה לצמצם את חשיפתם של צעירים וכלל הציבור לפיתוי שבפרסום עישון וצריכת טבק על מוצריה ובכך להפחית את מספר המעשנים ומקרי המוות הנגרמים מעישון.

הצעות חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים ושתיים על ידי חברת הכנסת יעל גרמן (פ/22/288), ועל שולחן הכנסת העשרים ושלוש על ידי חבר הכנסת עופר כסיף וקבוצת חברי הכנסת (פ/23/1817). הצעת החוק זהה לפ/23/1817 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
כ' בסיוון התשפ"א (31.05.2021)